

Historia Iliyofichika ya Aya ya Arobaini - Namba Kumi na Saba

Ole wa Pili — Sehemu ya Nne

Jeff Pippenger

2026-06-25

627, 632 na 637

“Ufunguo” unaofungua shimo lisilo na mwisho ni vita vya Ninawi, vilivyotimizwa mwaka 627, miaka mitano kabla ya Mohammed kufa mwaka 632. Miaka mitano baadaye, mwaka 637, majeshi ya Waislamu yaliteka mji mkuu wa Uajemi, mojawapo ya dola mbili kuu zenye nguvu sana zilizoshiriki katika vita vya Ninawi. Tukio hili lilibadili kwa kiasi kikubwa mizani ya mamlaka katika Mashariki ya Kati. Vita vya Ninawi mwaka 627 vilidhoofisha nguvu za Milki ya Uajemi, na miaka kumi baadaye Milki ya Uajemi ikafikia mwisho wake.

Kunyenyekezwa—782

Miaka mia moja na hamsini baada ya kifo cha Mohammed mwaka 632, katika Kampeni ya Abbasid ya mwaka 782, jeshi la Abbasid (linaloripotiwa kuwa na karibu askari 95,000) lilianzisha uvamizi mkubwa katika eneo la Byzantium huko Asia Ndogo (Uturuki ya kisasa). Likasonga mbele hadi Chrysopolis, moja kwa moja ng’ambo ya Mlango-Bahari wa Bosphorus kutoka Constantinople—likikaribia sana mji mkuu wa Byzantium. Wabyzantium, chini ya Malkia Irene, walipata kushindwa kukubwa. Kwa sababu hiyo, Wabyzantium walilazimishwa kutia saina mapatano ya aibu ya kusitisha vita kwa muda wa miaka mitatu, wakikubali kulipa kodi kubwa ya kila mwaka (takriban dinari za dhahabu 70,000–90,000) na kukabidhi mavazi ya hariri pamoja na mateka. Kampeni hii ilikuwa mojawapo ya mashambulizi makubwa zaidi na yenye mafanikio makubwa zaidi ya Abbasid katika nchi za Byzantium katika karne ya 8. Ilidhihirisha nguvu inayoongezeka ya Ukhaliifa wa Abbasid na kuendelea kudhoofika kwa Milki ya Byzantium.

Miezi mitano

Katika Ufunuo sura ya tisa “miezi mitano” inayolingana na miaka mia moja na hamsini imetajwa mara mbili; mara moja katika aya ya tano na tena katika aya ya kumi.

Nao wakupewa kwamba wasiwauwe, bali wateswe kwa muda wa miezi mitano; na maumivu yao yalikuwa kama maumivu ya nge amchomaye mtu. Na katika siku hizo wanadamu watatafuta mauti, wala hawataiona; nao watatamani kufa, na mauti itawakimbia. Na maumbo ya hao nziye yalikuwa kama farasi waliotayarishwa kwa vita; na juu ya vichwa vyao palikuwa kana kwamba taji zifanazo na dhahabu, na nyuso zao zilikuwa kama nyuso za wanadamu. Nao walikuwa na nywele kama nywele za wanawake, na meno yao yalikuwa kama meno ya simba. Nao walikuwa na dirii, kana kwamba ni dirii za chuma; na sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya magari ya farasi wengi wakipiga mbio kwenda vitani. Nao walikuwa na mikia mfano wa nge, na katika mikia yao mlukuwa na miiba; na uwezo wao ulikuwa wa kuwaumiza

wanadamu kwa muda wa miezi mitano. Ufunuo 9:5–10.

Kuna vipindi viwili tofauti vya kinabii vya miaka mia moja na hamsini katika baragumu ya tano ya Ufunuo sura ya tisa. Cha kwanza ni kuanzia kifo cha Mohammed mwaka 632 hadi kufedheheshwa kwa Malkia Irene wa Roma ya Mashariki mwaka 782. Sura ya tisa inatambulisha kuinuka kwa Uislamu kwa namna ya kina sana. Tangu kuunganishwa kwa makabila mwaka 606, hadi vita vya Nineve mwaka 627, hadi kifo cha Mohammed mwaka 632, kisha hadi kushindwa kwa Uajemi mwaka 637, kuinuka na kuanguka kwa Uislamu kunafuatiliwa kwa uangalifu katika Neno la Mungu la unabii. Uislamu wa Arabia ndio mamlaka katika unabii wa kwanza wa mateso wa miaka mia moja na hamsini. Kuunganishwa kwa makabila na Mohammed mwaka 606; kisha vita vya “ufunguo” vya Nineve mwaka 627, vikifuatiwa na utabiri wa Mohammed wa kuangamia kwa Uajemi na Roma yapata mwaka 628, kisha kuendelea hadi kifo chake mwaka 632. Tarehe hizi zinawakilisha mfuatano maalumu wa matukio katika mstari wa Uislamu.

Miaka mia moja na hamsini baada ya Mohammed kufa mwaka 632, ngome ya nguvu ya Uislamu ilihama kutoka Arabia kwenda Uturuki, ilipoipeleka Roma ya Mashariki nyuma kabisa hadi Konstantinopoli. Ole wa kwanza uliwakilisha Uislamu wa Arabia, na ole wa pili uliwakilisha Uislamu wa Uturuki. Ndani ya ole wa kwanza, unabii zote mbili za wakati za miaka mia moja na hamsini zinatambulisha tofauti kati ya Uislamu wa Arabia na Uislamu wa Uturuki, kama vile inavyowakilishwa katika utofauti wa ukweli huohuo kati ya ole wa kwanza na wa pili.

Miaka mia moja na hamsini ya kwanza ilianza kwa kuanguka kwa Uajemi na ikaishia Roma ikiwa imekwama ndani ya kuta za Konstantinopoli. Kipindi cha pili cha miaka mia moja na hamsini kilianza kwa ushindi wa Osman (pia aitwaye Ottman) huko Nikomedia. Ushindi wa Waothmani huko Nikomedia unarejelea Kuzingirwa kwa Nikomedia (İzmit ya kisasa, Uturuki), ambako kulitukia kuanzia 1333 hadi 1337 wakati Sultan Orhan Gazi (mwana wa Osman I, mwanzilishi wa Beylik ya Kiothmani), alipoizingira mji muhimu wa Kibizanti wa Nikomedia. Mji huo ulidumu kwa miaka kadhaa, lakini hatimaye ulisalimu amri mwaka 1337 kutokana na njaa na upungufu wa mahitaji. Kikosi cha ulinzi cha Kibizanti kiliruhusiwa kuondoka kuelekea Konstantinopoli. Nikomedia ulikuwa mmoja wa ngome kuu za mwisho za Kibizanti katika Asia Ndogo (Anatolia). Kuanguka kwake kwa hakika kulikomesha utawala wa Kibizanti katika sehemu kubwa ya Anatolia ya magharibi. Ushindi huu uliwawezesha Waothmani kuimarisha nguvu zao katika Bithynia na kupanuka zaidi kuelekea Mlango-Bahari wa Bosphorus. Ulikuwa hatua kuu ya kuelekea kwenye ushindi wa hatimaye wa Waothmani dhidi ya Konstantinopoli (uliotokea zaidi ya karne moja baadaye mwaka 1453). Mara nyingi kuzingirwa huku huonwa kuwa mojawapo ya ushindi muhimu wa awali uliobadili beylik ndogo ya Kiothmani kuwa mamlaka ya kikanda iliyokuwa ikiinuka.

Wakati kipindi cha pili cha miaka mia moja na hamsini ndani ya tarumbeta ya kwanza kilipokoma mnamo Julai 27, 1449, Konstantino wa mwisho aliomba ruhusa kutoka kwa sultani wa Kiislamu ili kupanda kwenye kiti cha enzi cha Roma ya Mashariki, hivyo akipatwa na fedheha ileile ambayo Malkia Irene alipata mwishoni mwa ile miaka mia moja na hamsini ya kwanza ya vipindi viwili vya “miezi mitano” vya Ufunuo sura ya tisa. Fedheha ya ‘Malkia Irene’ na pia ya ‘Konstantino wa mwisho’ ilifananisha fedheha ya baadaye ya Waothmani, walipokuwa, mwishoni mwa unabii wa wakati wa ole ya pili, wakitafuta ulinzi kutoka kwa zile mamlaka nne kuu za Ulaya dhidi ya tishio

la Misri.

Pantheoni

Waanzilishi wa kazi hii walielewa na kufundisha kwa usahihi kwamba kauli “mahali pa patakatifu pake palitupwa chini” katika Danieli 8:11 ilitimizwa na Konstantino.

Naam, alijikuza hata kumfikia Mkuu wa jeshi, na kwa yeye dhabihu ya kila siku ikaondolewa, na mahali pa patakatifu pake pakabomolewa.

“Hekalu” linalotambuliwa hapa lilikuwa hekalu la Pantheon katika mji wa Roma, na “mahali pa” hekalu hilo palikuwa Roma. Roma “iliangushwa chini” na Konstantino alipofanya uamuzi wa kuhamisha mji mkuu wa milki yake kwenda Konstantinopoli katika mwaka 330. Aya ya kumi na moja inaungana na Ufunuo kumi na tatu, na aya ya pili inatambua matukio yaleyale.

Na yule mnyama niliyemwona alikuwa mfano wa chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba; naye yule joka akampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mamlaka kuu.

Yule joka alikuwa Rumi ya kipagani, na Rumi ya kipagani ilikabidhi “kiti” chake cha mamlaka kwa kanisa la Kirumi mwaka 330, ilipohamisha mji mkuu kwenda mashariki, na hivyo kuacha ombwe la madaraka ambalo kanisa la kipapa lililiumia kwa furaha. Tunapoanza mlolongo wa Rumi ya mashariki kuanzia mwaka 330 hadi 1453, tunaona kwamba mwanzoni mwa unabii wa Rumi ya mashariki, mji wa Rumi ulidhalilishwa kwa kukataliwa kwa Rumi na Konstantino. Udhalilishaji huo ulirudiwa na Malkia Irene mwaka 782, katika hitimisho la miaka mia moja na hamsini ya kwanza ya mateso. Hayo madharau yote mawili yalirudiwa na Konstantino wa mwisho.

Kupanda na Kuanguka kwa Kipekee

Baragumu ya tano na ya sita ya Ufunuo tisa hutoa maelezo ya anguko la Roma ya mashariki, huku pia zikisaili kuinuka na kuanguka kwa Uislamu. Uvuvio unatufahamisha kujifunza “kuinuka na kuanguka” kwa falme katika vitabu vya Danieli na Ufunuo. Falme hizo zina sifa zao wenyewe za kipekee zinazohusiana na “kuinuka na kuanguka” kwao maalumu. Anguko la Yuda lililetwa kwa mashambulio matatu dhidi ya Yerusalemu. Waebrania walipelekwa Babeli, nao wangerudi chini ya amri tatu, ambazo zingeanzisha ile miaka 2,300 iliyoongoza kwa malaika watatu kuingia katika historia kuanzia 1798 hadi 1844. Babeli ilianguka katika usiku mmoja. Roma ilisambaratika, na ndani ya kusambaratika kwake vipengele viwili vya Roma viliwekwa wazi chini ya eneo la ama Roma ya magharibi au Roma ya mashariki. Kuinuka na kuanguka kwa dola ya Ptolemaio na dola ya Seleuko katika theluthi ya kwanza ya Danieli kumi na moja kunafananisha kuinuka na kuanguka kwa Roma ya kipapa. Ushuhuda huo ni hitimisho tu la kisa cha Aleksanda na kuvunjika kwa Ugiriki. Tofauti na Roma, Ugiriki iligawanyika katika sehemu nne ambazo hatimaye zikawa mbili. Roma iligawanyika katika mashariki na magharibi, na baadaye Roma ya magharibi iligawanyika kinabii katika sehemu tatu, ikiuwakilisha utawala wa Roma wa namna tatu. Kwa Roma ya mashariki, Konstantino aliigawa falme yake kwa wanawe watatu. Ni dhahiri kwamba Roma ya magharibi na Roma ya mashariki ni mistari inayokwenda sambamba, ikiuwakilisha

kanisa la Kirumi na dola ya Kirumi. Pamoja na mgawanyiko huo wa namna mbili, kuna mgawanyiko mwingine wa namna tatu. Ugiriki ilikuwa nne kuwa mbili, Babeli ilikuwa usiku mmoja, Yuda ilikuwa mashambulio matatu. Kwa Uislamu, “kuinuka” kwao kunaonyeshwa kama “kuachiliwa,” na “kuanguka” kwao ni “kuzuiwa.”

Kuinuka kwao kulianza na Mohammed na walizuiliwa tarehe 11 Agosti, 1840. Waliachiliwa na mara wakazuiliwa tena mnamo 9/11. Hivi karibuni waliachiliwa tarehe 7 Oktoba, 2023 na tangu wakati huo wamezuiliwa huko Gaza. Uislamu utaachiliwa tena ili kuashiria kusimamishwa kwa sanamu ya mnyama. Mstari wa historia ya unabii ya Kiislamu unaowakilishwa katika sura ya tisa hadi ya kumi na moja katika kitabu cha Ufunuo, unatambulisha historia ya unabii ya Uislamu ya ole ya tatu. “Historia ya unabii ya Uislamu ya ole ya tatu” pia inawakilishwa na malaika wa saba na pia wa tatu. Malaika wa tatu aliwasili tarehe 22 Oktoba, 1844 wakati malaika wa saba alipoanza kupiga tarumbeta. Malaika wa tatu na ole ya tatu viliingia katika historia ya unabii mnamo 9/11. Tangu 9/11 hadi sheria ya Jumapili historia ya unabii ya ole ya kwanza na ya pili imekuwa, na bado inaendelea, kujirudia.

“Ufunguo” wa vita vya Ninawi unaziingiza nguvu mbili, Roma na Uajemi, katika uhusiano wa moja kwa moja na usiotenganika na Uislamu. Ninawi hutambulisha kwa uwazi zaidi kuliko kifungu kingine chochote cha Maandiko kuangamia kwa hatua kwa hatua kwa Roma ya magharibi na ya mashariki.

Herode ni ishara ya yule joka; alikuwa akiwakilisha Roma. Joka wa mwisho wa dunia ni Umoja wa Mataifa. Katika sheria ya Jumapili ufalme wa sita huanguka, wa saba huanza, lakini huutoa ufalme wao kwa ufalme wa nane katika sherehe ya siku yao wenyewe ya kuzaliwa. Ufalme wa saba ndio kwanza umeanza kuzaliwa, nao mara hiyo hukubali kuutoa ufalme wake kwa yule kahaba wa Babeli kwa saa moja, kama ilivyofananishwa na Herode alipomwahidi Salome hadi nusu ya ufalme wake.

Mahali pale pale ambapo Marekani huanguka, Umoja wa Mataifa huzaliwa na muungano wa namna tatu hutekelezwa. Herode ndiye yule joka, na Herodia ndiye upapa, na Marekani ndiye Salome. Herode alikuwa katika muungano wa ndoa usio halali, kwa maana alikuwa ameo mke wa ndugu yake, na katika ngazi ya kiunabii alikuwa katika uhusiano wa maharimu na Salome, kwa maana ni dhahiri kwamba alikuwa akimtamania alipokuwa akicheza. Joka lina mahusiano na mama pamoja na binti. Hili ni jambo la muhimu kuliona unapobaini kwamba Rumi ya magharibi na ya mashariki zinawakilisha ujanja wa kanisa na ujanja wa dola mtawalia. Rumi, ufalme wa nne wa unabii wa Biblia, kwa namna ya kiunabii iliuketisha upapa juu ya kiti cha enzi, na kwa kufanya hivyo iliifaninisha Marekani, ambayo kwa mara nyingine tena itamketisha upapa juu ya kiti cha enzi.

Kuangamia kwa hatua kwa hatua kwa Roma ya magharibi kuanzia 330 hadi 476 kunawakilisha kuangamia kwa hatua kwa hatua kwa Marekani kuanzia 1798 hadi sheria ya Jumapili. Mwaka “330” na mwaka “1798” yote mawili ni alama za kinabii zinazoitwa “wakati uliowekwa” au “wakati wa mwisho” katika kitabu cha Danieli. Mwaka 330 unaashiria mwanzo wa Roma ya magharibi na ya mashariki. Mwisho wa zote mbili ni kufedheheshwa kwa kiongozi wa Kirumi,

sawa na vile Konstantino alivyofedhehesha mji wa Roma hapo mwanzo. Mwaka 476 ulikuwa mwisho wa kipindi cha kinabii kinachoonyesha jinsi muundo wa kisiasa wa Roma uliotukuka ulivyovunjika chini ya hatua tatu. Kipindi ambacho kilianza kwa mji kukataliwa mwaka 330 kilifuatiwa na kufedheheshwa kwa muundo wao wote wa kisiasa—jamhuri yao yenye utukufu, ambayo ilikuwa msingi mkuu wa majivuno ya Roma ya kale, ilivunjwawunjwa—na hatimaye kikafikia mwaka 476, ambapo hakungekuwa tena na mtawala juu ya Roma aliyekuwa wa nasaba halisi ya Kirumi. Mistari miwili ya Roma inayoanzia mwaka 330, na kifungu ambamo mistari hiyo miwili imewekwa wazi, pia inajumuisha mistari miwili ya kinabii ya miezi mitano. Mistari wa Roma ya magharibi huanza na kuishia kwa fedheha ya hatua kwa hatua. Mistari wa Roma ya mashariki huanza na kuishia kwa fedheha ya hatua kwa hatua mwaka 1449, Konstantino wa mwisho alipoomba ruhusa ya kutawala.

Mojawapo ya vipindi vya miezi mitano huelekeza kwenye mwisho wa Uislamu wa Kiarabu kama kitovu cha unabii na mwanzo wa Uislamu wa Kituruki mwaka 782. Katika tarehe hiyo, Malkia Irene anafedheheshwa, kwa upatanifu na fedheha ya Konstantino wa mwisho katika mwisho wa unabii wa pili wa miezi mitano. Unabii wawili wa miezi mitano ndani ya simulizi moja la mistari kumi na mitano. Mmoja unaonyesha historia ya Uislamu wa Uarabuni, na mwingine Uislamu wa Uturuki. Wote wawili huhitimishwa kwa fedheha ya Rumi ya mashariki. Hitimisho la mmoja wa unabii huo lilitimizwa kwa mwanamke kufedheheshwa na lingine kwa mwanaume. Amri juu ya amri, yanaitambulisha fedheha ya kanisa na ya dola ya Rumi ya mashariki. Fedheha zote mbili zinaletwa na Uislamu wa ole wa kwanza. Fedheha ya Konstantino wa mwisho mwaka 1449 huanza kipindi cha miaka minne kinachoishia mwaka 1453, kwa kuta za Konstantinopoli kubomoka. Mwaka 1449 unawakilisha fedheha, na mwaka 1453 kuta huanguka na ufalme hukoma.

Kifo cha Mohammed

Moja ya vipindi viwili vya miezi mitano huanza kwa kifo cha Mohammed, ambaye ametambulishwa kuwa ndiye “mfalme aliyekuwa juu yao” katika aya ya kumi na moja.

Nao walikuwa na mfalme juu yao, ambaye ni malaika wa shimo lisilo na mwisho, ambaye jina lake kwa lugha ya Kiebrania ni Abadoni, lakini kwa lugha ya Kiyunani jina lake ni Apolioni.

Mfalme juu yao alikuwa ni Mohammed, kwa maana ametambulishwa katika aya ya kwanza, kwa hiyo yeye si mtu mwingine wa Kiislamu; yeye ni Mohammed mfalme, na mfalme ni ufalme, na Uislamu ni ufalme wa Mohammed.

Malaika wa tano akapiga tarumbeta, nami nikaona nyota iliyoanguka kutoka mbinguni mpaka juu ya nchi; naye akapewa ufunguo wa shimo lisilo na mwisho. Akalifungua shimo lisilo na mwisho; moshi ukapanda kutoka shimoni, kama moshi wa tanuru kubwa; na jua na anga vikatiwa giza kwa sababu ya moshi wa shimoni. Na kutoka katika ule moshi wakatoka nzige juu ya nchi; nao wakupewa uwezo, kama nge wa nchi walivyo na uwezo. Ufunuo 9:1–3.

Kurudiwa kwa ole wa kwanza na wa pili ndani ya ole wa tatu kunafanana na kurudiwa kwa malaika wa kwanza na wa pili ndani ya malaika wa tatu. Mohammed, yule mfalme, alipewa ufunguo wa kuifungua shimo lisilo na mwisho, na 9/11 hutambulisha wakati ambapo malaika wa

tatu amepewa nguvu. Kisha Kristo, akiwa yule malaika mwenye nguvu, alishuka wakati pigo la kwanza la Balaamu lilipowadia katika historia ya unabii. Ndipo shimo lisilo na mwisho likafunguliwa, na Uislamu ukawa tena mada ya historia ya ulimwengu. Kisha Kristo akawaongoza watu Wake kurudi kwenye njia za kale za Yeremia, na ujumbe wa ole wa tatu na wa malaika wa tatu ukaanza kupazwa. Mwaka 2015, Trump alitangaza nia yake ya kugombea urais, hivyo akazichochea nguvu za joka za utandawazi, na ndipo shimo lisilo na mwisho likaachilia ukana-Mungu ambao hatimaye ulimwua Trump katika mitaa ya Sodom na Misri. Katika sheria ya Jumapili, yule mnyama aliye wa nane, naye ni miongoni mwa wale saba, atapanda kutoka katika shimo lisilo na mwisho. Mwanzo wa wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu na mwisho wake hutambulisha kuinuka kwa nguvu ya shimo lisilo na mwisho.

Mnyama yule uliyemwona alikuwako, naye hayuko; naye atapanda kutoka katika shimo lisilo na mwisho, na kwenda katika upotevu; nao wakaao juu ya nchi watastaajabu, ambao majina yao hayakuandikwa katika kitabu cha uzima tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu, watakapomtazama yule mnyama aliyekuwako, naye hayuko, wala yuko. Ufunuo 17:8.

Uislamu ni ufunguo uliofungua shimo lisilo na mwisho tarehe 9/11 na unaofungua shimo lisilo na mwisho wakati wa sheria ya Jumapili. Katikati ya wakati wa kutiwa muhuri, mnyama-joka wa utandawazi naye pia alitoka katika shimo lisilo na mwisho.

Nao watakapomaliza ushuhuda wao, yule mnyama apandaye kutoka katika shimo lisilo na mwisho atafanya vita dhidi yao, naye atawashinda na kuwaua. Ufunuo 11:7.

Ufunguo unaofungua alama zote tatu za njiani za mamlaka inayotoka katika shimo lisilo na mwisho ulipewa Mohammed, mfalme wa ufalme wa Uislamu. Vita vya Nineve mwaka 627 viliwakilisha pambano kati ya mamlaka mbili lililodhoofisha nguvu za pande zote mbili zilizopigana, jambo lililoruhusu Uislamu kuinuka upesi na kupata mamlaka. Ufunguo uligeuzwa tarehe 9/11 na kuinuka kwa Uislamu kulianza, ingawa ulizuiwa muda mfupi baadaye. Vita vya Nineve vilidhihirishwa kwa mfano katika 9/11, kwa maana hapo kuinuka kwa Uislamu kulianza wakati malaika mwenye nguvu aliposhuka kuutia nuru ulimwengu kwa utukufu Wake, na nyota, ambayo maana yake ni mjumbe, nayo ikaanguka kutoka mbinguni. Vita vya Nineve pia vinadhihirishwa kwa mfano mwishoni, wakati sheria ya Jumapili itakapowasili na kipindi cha pili cha Enzi za Giza kitakapoanza, huku moshi wa dini ya Kiislamu ukiifunika jua.

Exeter

Sheria ya Jumapili inafananishwa kwa kielelezo wakati ujumbe wa kilio cha usiku wa manane unapowasili kwenye mkutano wa kambi wa Exeter. Ndipo hatua za mwisho za kusimamishwa kwa sanamu ya mnyama zinaanza. Kuundwa, au kusimamishwa, kwa sanamu hiyo kulianza mnamo 9/11, lakini katika mwisho wa kipindi hicho, kipindi cha kutangazwa kwa kilio cha usiku wa manane pia ni fraktali ya kipindi chote cha kuundwa kwa sanamu hiyo kilichoanza mnamo 9/11. Mwanzo huwakilisha mwisho. Ole ya kwanza inafananishwa kwa kielelezo na ole ya tatu, kama vile malaika wa kwanza anavyomfananishia malaika wa tatu. Vita vya Ninawi katika mwisho wa wakati wa kutiwa muhuri, vinatambulisha vita vya Ninawi mwanzoni. Vita vya Ninawi katika sheria ya Jumapili, ni mwisho wa wakati wa kutiwa muhuri ulioanza mnamo 9/11, lakini pia ni

mwisho wa kipindi cha kutangazwa kwa kilio cha usiku wa manane. Kwa hiyo, vita vya Ninawi vinafananishwa kwa kielelezo mwanzoni mwa utangazaji wa kilio cha usiku wa manane, jambo linalotambulisha hatua za mwisho katika kuundwa kwa sanamu ya mnyama nchini Marekani; na katika sheria ya Jumapili mwanzo wa kuundwa kwa sanamu ya mnyama duniani huanza. Ninawi ndicho ufunguo unaoyapanganisha mistari mbalimbali inayopata utimilifu wake mkamilifu katika historia iliyofichika ya aya ya arobaini.

Tutaendelea mbele zaidi katika makala inayofuata.